

โปรแกรมการฉีดวัคซีน FMD ในโคนม

สำหรับลูกโคนม

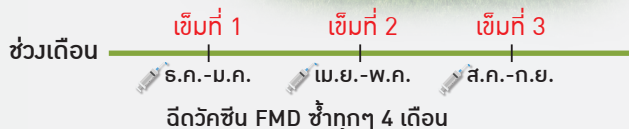
- ลูกโคหย่านม อายุ 4-6 เดือน

การฉีดวัคซีนเข็มแรก (เข็มที่ 1) ต้องฉีดกระตุ้นวัคซีน (Booster) (เข็มที่ 2) ในอีก 3-4 สัปดาห์ถัดไป

สำหรับโคนม

- โคนมอายุมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป

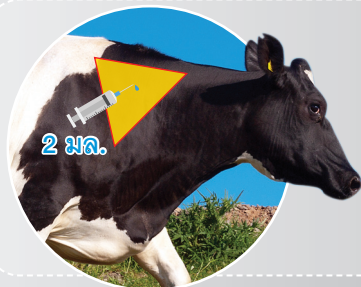
กรณีที่สัตว์ไม่เคยได้รับวัคซีนมาก่อน ต้องฉีดกระตุ้นซ้ำเข็มที่ 2 ในอีก 3-4 สัปดาห์ต่อมา

การจัดการเข็มและขวดวัคซีนที่ใช้แล้ว (ขยะติดเชื้อ)

ให้ทั้งเข็มที่ใช้แล้วผ่านกล่องทั้งเข็ม และนำกระบอกฉีดยามากำจัดด้วยวิธีเผาทำลายหรือชุดหลุมฝังกลบ

ตำแหน่งและปริมาณการฉีดวัคซีน

วัคซีนเชื้อตาย ชนิดน้ำ ไม่ทำให้เกิดโรค

วิธีใช้ : ฉีดเข้าใต้ผิวหนัง ตัวละ 2 มล.

ข้อปฏิบัติขณะฉีดวัคซีน FMD

- ต้องเขย่าขวดก่อนใช้ทุกครั้ง
- ควรเปลี่ยนเข็มทุกครั้ง เมื่อฉีดสัตว์ตัวต่อไป
- ทำความสะอาดบริเวณฉีดด้วยสำลีแอลกอฮอล์
- หลังฉีดควรให้สัตว์ได้พัก เพื่อสังเกตอาการ ประมาณ 30 นาที-1 ชั่วโมง

ห้ามแช่แข็ง หรือเก็บวัคซีนในช่องทำน้ำแข็ง ให้เก็บวัคซีนที่อุณหภูมิ 2-8 องศาเซลเซียส

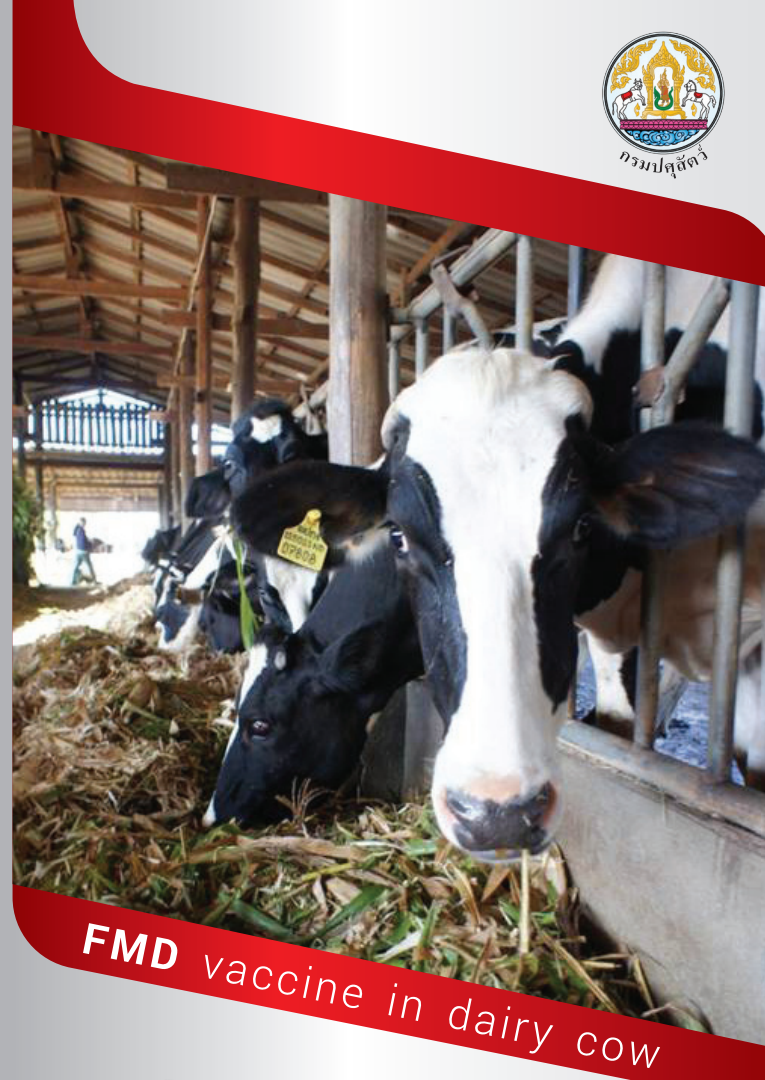
การแพ้วัคซีนในสัตว์และการรักษา

อาการแพ้วัคซีนพบได้น้อย แต่อาจพบได้ในโคนมบางตัว

- พบไข้สูง ซึม ขอบตาบวม น้ำลายไหลยืด เกิดผื่นลมพิษ บริเวณรอบๆ ดวงตา ผิวหนัง อวัยวะเพศ และเต้านม
- อาการทางระบบหายใจ หอบ หายใจเสียงดัง หลังโกง หายใจด้วยกล้ามเนื้อท้อง จนถึงล้มตัวนอน
- มักแสดงอาการภายหลังการฉีดวัคซีนแล้ว 15-30 นาที

การรักษาภาวะแพ้วัคซีน

1. Adrenaline 0.1% (อะดรีนาลีน) ขนาด 1 มล. ต่อ 50 กก. ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ หรือใต้ผิวหนัง
2. Antihistamine เช่น Chlorpheniramine (คลอเฟนิรามีน) 10 mg/ml ขนาด 1 มล. ต่อ 50 กก. ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ

FMD vaccine in dairy cow

การใช้วัคซีนป้องกัน
โรคปากและเท้าเปื่อย
ในโคนม

สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ กรมปศุสัตว์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3 มาตรการหลัก

เพื่อทำให้การป้องกันโรค **FMD** เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

บุคคลภายนอก
กรุณาปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด
ระบบความปลอดภัยทางชีวภาพของฟาร์ม
FARM BIOSECURITY
ห้ามเข้าก่อนได้รับอนุญาต

1 กำจัดเชื้อไวรัสไม่ให้เข้าฟาร์ม เพื่อ “ลดปริมาณไวรัสและ “โอกาส” ที่สัตว์จะสัมผัสเชื้อ” ทั้งบุคคล อุปกรณ์ในฟาร์ม รถยนต์ ถังนมต่างๆ ด้วยการทำบ่อจุ่มน้ำยาฆ่าเชื้อ และฉีดพ่น “น้ำยาฆ่าเชื้อที่สามารถทำลายเชื้อไวรัส FMD” โดยพ่นน้ำยาทิ้งไว้ให้น้ำยาฯ สัมผัสเชื้อ อย่างน้อย 10 นาที เช่น สารละลายโซดาแอซ 4%-8% (Sodium carbonate) หรือโซดาไฟ 2% (โซเดียมไฮดรอกไซด์ - Sodium hydroxide) หรือน้ำยาฆ่าเชื้อชนิดอื่น ๆ เช่น 1% กลูตาราลดีไฮด์ (Glutaraldehyde)

ฆ่าเชื้อบริเวณด้านหน้าฟาร์ม โดยการโรยปูนขาว ชนิดแคลเซียมออกไซด์ (calcium oxide) หรือปูนร้อน บริเวณพื้นที่โดยรอบ เพื่อฆ่าเชื้อที่ปนเปื้อนบริเวณ ถนนด้านนอกฟาร์ม ทางเข้า-ออก และทางสัญจรไป-มา ระหว่างฟาร์ม

งดนำเข้า “โคนมตัวใหม่” เข้าฟาร์ม โดยไม่ทราบประวัติ และไม่มีกักกันโรค

2 จัดการ “สุขภาพสัตว์ให้แข็งแรง” ให้อาหารหยาด อย่างเพียงพอต่อปริมาณน้ำนมที่ได้รับ โคนมต้องได้รับการถ่ายพยาธิภายใน-ภายนอก เสริมวิตามิน และแร่ธาตุ ตามโปรแกรมดูแลสุขภาพ เพื่อที่จะสามารถกระตุ้นการ “สร้างระดับภูมิคุ้มกันต่อโรค FMD” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3 ฉีดวัคซีน FMD ให้ครอบคลุมสัตว์ “ทุกตัว” ในฟาร์ม ที่มีอายุมากกว่า 4 เดือนอย่างสม่ำเสมอ ตามโปรแกรม และวงรอบการฉีดวัคซีนทุก ๆ 4 เดือน (ปีละ 3 ครั้ง)

การฉีด “**วัคซีน**” เพียงมาตรการเดียว ไม่สามารถป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สัตว์ที่ได้รับการทำวัคซีนแล้ว จะสร้างภูมิคุ้มกันโรคได้ แต่ไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อมาก่อนได้ เนื่องจากข้อจำกัดของปัจจัยในการสร้าง ระดับภูมิคุ้มกันรายตัว แต่การทำวัคซีนจะช่วยป้องกัน หรือลดอัตราการป่วย ช่วยให้สัตว์ป่วยฟื้นตัวได้เร็ว แสดงอาการป่วยลดน้อยลง และลดการแพร่กระจายเชื้อ **FMDV** ในฟาร์ม

วัคซีนชนิดเชื้อตาย ไม่ก่อโรค

อุณหภูมิ 2-8 องศาเซลเซียส สำหรับเก็บวัคซีนและขนส่งวัคซีน ห้ามแช่แข็ง

2 มล. เข้าใต้ผิวหนัง

ใช้ไคโนโคตังทอง

ใช้เวลา 3 สัปดาห์ สร้างระดับภูมิคุ้มกัน

ฉีดวัคซีนซ้ำทุก 4 เดือน

